



01605116

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Białymstoku

LBI.410.010.01.2016
P/16/075

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Białymstoku
ul. Akademicka 4, 15-267 Białystok
T +48 85 874 81 00, F +48 85 874 81 33
lbi@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/16/075 – Efekty realizacji programów aktywizacji zawodowej pracowników instytucji sektora oświaty zwalnianych lub zagrożonych utratą pracy
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Białymstoku
Kontroler	Krzysztof Gołębiowski, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LBI/10/2016 z dnia 8 kwietnia 2016 r. (dowód: akta kontroli str. 1-2)
Jednostka kontrolowana	Zakład Doskonalenia Zawodowego w Białymstoku, ul. Pogodna 63/1, 15-365 Białystok (dalej „ZDZ” lub „Zakład”)
Kierownik jednostki kontrolowanej	Zdzisław Wilczko, Prezes Zarządu

II. Ocena kontrolowanej działalności¹

Ocena ogólna

Projekt „OdNowa – kompleksowe wsparcie pracowników sektora oświaty”² został zrealizowany przez ZDZ zgodnie z umową o dofinansowanie oraz z zachowaniem wytycznych dotyczących Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki³. Większość z poddanych analizie 50 beneficjentów ostatecznych, w wyniku udzielonego wsparcia, utrzymała dotychczasowe zatrudnienie w sektorze oświaty (29 u tego samego pracodawcy, a sześć w innej placówce oświatowej). Poza tym sektorem zatrudnienie znalazło 13 osób (26%). Dwie zaś nadal pozostawały bezrobotne.

Beneficjent osiągnął cele szczegółowe projektu w zakresie wsparcia finansowego uczestników biorących udział w szkoleniach zawodowych, stażach i studiach podyplomowych oraz podejmujących działalność gospodarczą. Został też osiągnięty wskaźnik pomiaru celu głównego projektu dotyczący liczby pracowników oświaty, którzy mieli zakończyć w nim udział. W wyniku realizacji projektu w latach 2014 – 2015 wsparciem objęto 70 pracowników instytucji sektora oświaty, tj. 97,2% spośród 72 osób zakwalifikowanych do udziału (ukończyło go 68 osób). Zgodnie z przeznaczeniem wykorzystano na ten cel i prawidłowo rozliczono 1.184,7 tys. zł, tj. 99,5% dofinansowania.

Najwyższa Izba Kontroli zwraca uwagę, że część szkoleń, w których uczestniczyli nauczyciele objęci wsparciem, nie miała istotnego wpływu na wzmocnienie ich pozycji na rynku pracy i nie stwarzała przewagi nad przedstawicielami innych zawodów w poszukiwaniu zatrudnienia.

Stwierdzona nieprawidłowość polegająca na niewyegzekwowaniu od jednego z uczestników dokumentu potwierdzającego ukończenie studiów podyplomowych lub zwrotu opłat z tytułu uczestnictwa w tych studiach nie miała zasadniczego wpływu na rezultaty projektu.

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny ogólnej według proponowanej skali byłoby nadmiernie utrudnione albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, stosuje się ocenę opisową bądź uzupełnia ocenę ogólną o dodatkowe objaśnienie.

² Dalej: projekt.

³ Wydany przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego na podstawie art. 26 ust. 1 pkt 2 i pkt 6 oraz art. 35 ust. 3 pkt 1 i pkt 4a ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2016 r. poz. 383). Program Operacyjny Kapitał Ludzki zwany dalej: PO KL.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Realizacja projektów wsparcia pracowników instytucji sektora oświaty zwolnionych, przewidzianych do zwolnienia lub zagrożonych zwolnieniem z pracy

Opis stanu
faktycznego

1.1. Zgodność realizacji projektu z umową o dofinansowanie

1.1.1. Umowa o dofinansowanie projektu⁴ została zawarta między ZDZ (beneficjentem) a Województwem Podlaskim (Wojewódzkim Urzędem Pracy w Białymstoku⁵) w dniu 30 czerwca 2014 r. Na realizację projektu beneficjentowi przyznano kwotę nieprzekraczającą 1.190.379,30 zł (stanowiącą nie więcej niż 100% całkowitych wydatków kwalifikowalnych), w tym 1.011.822,40 zł ze środków europejskich i 178.556,90 zł z budżetu krajowego. Beneficjent nie był zobowiązany do wniesienia wkładu własnego. Projekt nie był również objęty umową partnerską. Jego realizację ustalono we wniosku o dofinansowanie na okres od 1 czerwca 2014 r. do 30 września 2015 r. (dowód: akta kontroli str. 3-20)

1.1.2. W uzasadnieniu realizacji projektu wskazano, że wsparcie dotyczyć będzie nauczycieli i pracowników instytucji sektora oświaty, z tzw. podregionu łomżyńskiego⁶, zwolnionych, zagrożonych zwolnieniem lub przewidzianych do zwolnienia po 31 grudnia 2012 r. z przyczyn dotyczących zakładu pracy. Zwrócono uwagę – powołując się na dane z Kuratorium Oświaty w Białymstoku – że w województwie podlaskim w 2013 roku zwolniono 937 nauczycieli (z czego w podregionie łomżyńskim pracę straciło ok. 400 osób), zaś – wg stanu na 31 grudnia 2013 r. – spośród 435 byłych pracowników sektora oświaty z podregionu objętego planowanym wsparciem, aż 46% pozostawało w rejestrach powiatowych urzędów pracy do 12 miesięcy⁷. Powołano się również na opracowany przez Ośrodek Rozwoju Edukacji raport pn. „Wykorzystanie przez jednostki samorządu terytorialnego potencjału intelektualnego nauczycieli wypadających z zawodu w latach 2011 – 2012”, z którego wynikało, że problem zwolnień najbardziej dotknął wschodni obszar kraju, gdzie najwięcej likwidowanych szkół położonych było na obszarach wiejskich. Na koniec 2013 roku największą grupę zwolnionych osób w podregionie łomżyńskim stanowili: pedagodzy – 156 osób (w tym 135 kobiet), nauczyciele wychowania fizycznego – 56 (w tym dziewięć kobiet), nauczyciele nauczania początkowego – 32 (w tym 26 kobiet) i języka angielskiego – 19 (w tym 14 kobiet)⁸. Według prognoz Kuratorium Oświaty w Białymstoku i Związku Nauczycielstwa Polskiego w 2014 roku zagrożonych utratą pracy było ok. 2% pracowników instytucji sektora oświaty. (dowód: akta kontroli str. 22-23)

1.1.3. Projekt zakładał, że wsparcie będzie miało na celu podtrzymanie aktywności zawodowej, wzmocnienie kwalifikacji oraz pomoc w założeniu własnej działalności gospodarczej. Grupę docelową oszacowano na 45 kobiet i 15 mężczyzn. Przyjęto następujące formy wsparcia, określone w Szczegółowym Opisie Priorytetów PO KL w poddziałaniu 8.1.2.⁹ (dalej „SzOP”): [1] szkolenia i poradnictwo zawodowe, [2] poradnictwo psychologiczne, [3] staże przygotowujące do podjęcia pracy w nowym zawodzie, [4] bezwrotne wsparcie dla osób zamierzających podjąć działalność gospodarczą (w tym doradztwo indywidualne i szkolenia z zakresu przedsiębiorczości oraz wsparcie pomostowe), [5] studia podyplomowe. (dowód: akta kontroli str. 23-25)

Prezes Zarządu ZDZ, podając przyczyny wyboru założonych w projekcie form wsparcia, wyjaśnił: „Podstawowym czynnikiem determinującym wybór form wsparcia w projekcie były zapisy Dokumentacji Konkursowej nr 1/POKL/8.1.2/2014, która w szczególowy sposób opisywała katalog możliwych do realizacji form wsparcia: szkolenia i poradnictwo zawodowe (obligatoryjne formy wsparcia przewidziane w ramach projektu), poradnictwo

⁴ Nr UDA-POKL.08.01.02-20-037/14-00.

⁵ Dalej: WUP lub Instytucja Wdrażająca/Instytucja Pośrednicząca II stopnia.

⁶ Obejmującego miasto Łomżę oraz powiaty: łomżyński, bielski, hajnowski, kolneński, siemiatycki, wysokomazowiecki i zambrowski.

⁷ Dane z powiatowych urzędów pracy.

⁸ Dane zaczerpnięte z opracowania WUP z 2014 roku „Bezrobotni i oferty pracy wg zawodów i grup zawodowych”.

⁹ Obowiązującym od 1 stycznia 2014 r.

psychologiczne, staże i praktyki zawodowe przygotowujące do podjęcia pracy w nowym zawodzie, subsydiowanie zatrudnienia uczestnika projektu u nowego pracodawcy, bezzwrotne wsparcie dla osób zamierzających podjąć działalność gospodarczą, jednorazowy dodatek relokacyjny, studia podyplomowe. Dodatkowo „Zgodnie z zapisami w części 5.2 niniejszej Dokumentacji konkursowej, wniosek otrzyma dodatkowo 10 punktów (za spełnienie kryterium strategicznego) w sytuacji, gdy w ramach projektu zastosowane zostaną w odniesieniu do każdego uczestnika projektu, przynajmniej trzy formy wsparcia określone typem projektu”, co skłoniło nas jako wnioskodawcę do zastosowania się do powyższego zapisu. Mając również na uwadze fakt, że każdy z uczestników będzie miał zróżnicowane potrzeby odnośnie wsparcia postanowiliśmy uczestnikom projektu zaoferować możliwie szeroki jego wybór spośród zaoferowanych w niniejszym projekcie jego form. W naszej opinii jedynie zastosowanie kompleksowego i zindywidualizowanego wsparcia wynikającego z indywidualnie zdiagnozowanych potrzeb danego uczestnika projektu daje gwarancję na późniejsze kontynuowanie przez niego zatrudnienia lub podjęcie pracy. Dopiero zbadanie indywidualnych potrzeb uczestników projektu umożliwiło precyzyjne określenie liczby i zakresu tematycznego poszczególnych form wsparcia (szkolenia, studia, staże zawodowe)”. (dowód: akta kontroli str. 524-526)

1.1.4. W trakcie realizacji projektu, we wniosku o dofinansowanie dokonano niżej wymienionych zmian.

- 3, 7 i 14 października 2014 r. beneficjent zgłosił m.in. potrzebę: [1] zmiany ceny szkolenia z zakresu przedsiębiorczości oraz zmniejszenia liczby bezzwrotnych dotacji inwestycyjnych¹⁰, [2] zwiększenia, w związku z dużym zainteresowaniem, liczby uczestników do objęcia wsparciem w formie szkoleń¹¹ i staży zawodowych (odpowiednio o 10 i pięć osób), [3] rozszerzenia katalogu działań promocyjnych wraz ze zwiększeniem kwot przeznaczonych na ten cel (w związku z niesatysfakcjonującym poziomem naboru uczestników do projektu), [4] zwiększenia wymiaru etatów i zakresów czynności kierowników szkoleń¹². Zmiany zostały zaakceptowane przez WUP 21 października 2014 r. i ujęte we wniosku o dofinansowanie z 17 listopada 2014 r.
- 9 i 22 kwietnia 2015 r. zgłoszono rozszerzenie form wsparcia o szkolenia interpersonalne i dodatkowe szkolenia zawodowe oraz zwiększenie liczebności grupy docelowej o 10 osób¹³, przy jednoczesnym zmniejszeniu liczby uczestników staży zawodowych z 53 do 45 osób. Po zaakceptowaniu zmian przez Instytucję Pośredniczącą, ujęto je we wniosku o dofinansowanie z 23 kwietnia 2015 r.
- 25 sierpnia i 29 września 2015 r. wystąpiono o: [1] skrócenie średniego czasu trwania staży zawodowych z trzech do dwóch miesięcy (w związku ze zmianą struktury grupy docelowej), [2] aktualizację wskaźnika „liczba uczestników szkoleń interpersonalnych” oraz liczby edycji tych szkoleń z sześciu do czterech (w związku ze zmniejszeniem liczby grup)¹⁴, [3] zmianę nazwy kategorii budżetowej „zwrot kosztów dojazdu na doradztwo i coaching indywidualny uczestników projektu oraz coacha”¹⁵. Zmiany zostały zaakceptowane 1 października 2015 r. (ujęto je we wniosku o dofinansowanie z 4 grudnia 2015 r.).

¹⁰ W wyniku przeprowadzonej akcji rekrutacyjnej pozyskano mniejszą niż zakładano liczbę chętnych do skorzystania z tej formy wsparcia.

¹¹ Zwrócono uwagę, iż dopiero rozmowy z uczestnikami oraz opracowanie tzw. indywidualnych planów działania, pozwoliły na szczegółowe określenie potrzeb szkoleniowych.

¹² W związku z zaoferowaniem dłuższych szkoleń (potrzebę taką zgłaszali uczestnicy podczas diagnozowania ich oczekiwań).

¹³ Na skutek powstałych oszczędności w projekcie oraz zgłaszanego przez uczestników zainteresowania takimi formami wsparcia.

¹⁴ Mimo wcześniejszych deklaracji udział w tej formie wsparcia wzięła mniejsza liczba uczestników.

¹⁵ Wskazano, iż rozwiązaniem bardziej efektywnym będzie sfinansowanie kosztu dojazdu coacha do miejsca realizacji zajęć, niż finansowanie dojazdów wszystkich uczestników projektu.

- 4 grudnia 2015 r. zwrócono się o aktualizację budżetu projektu, uwzględniającą rzeczywiście poniesione wydatki w ramach przyznaných limitów na realizację zadań. Zmiany zostały zaakceptowane i ujęte we wniosku o dofinansowanie z 5 stycznia 2016 r. (dowód: akta kontroli str. 52-93)

W wyniku dokonanych zmian w budżecie projektu, koszt przypadający na jednego uczestnika zmniejszył się z 19.840 zł do 16.533 zł, natomiast:

- koszty wparcia psychologiczno-doradczego wzrosły ze 103,7 tys. zł do 112,8 tys. zł,
- koszty szkoleń i studiów podyplomowych wzrosły z 283 tys. zł do 541,1 tys. zł,
- koszty wsparcia dla osób zamierzających podjąć działalność gospodarczą zmniejszyły się z 354,8 tys. zł do 91,2 tys. zł,
- koszty staży zmniejszyły się z 286,2 tys. zł do 228 tys. zł,
- koszty zarządzania projektem wzrosły z 89,8 tys. zł do 112,2 tys. zł (z powodu dodatkowych kosztów związanych z rekrutacją i promocją¹⁶),
- koszty pośrednie zmniejszyły się z 72,9 tys. zł do 70,2 tys. zł,
- poniesiono nieplanowane wcześniej koszty szkoleń interpersonalnych w wysokości 34,9 tys. zł.

Zarówno cele projektu (ogólny i szczegółowe), jak i jego budżet per saldo (1.190,4 tys. zł) nie uległy zmianie. Zmieniły się natomiast wartości docelowe wskaźników pomiaru celów, w tym liczba uczestników wzrosła z 60 do 70¹⁷ osób (co zostało szczegółowo opisano w punkcie 2.1.2. wystąpienia). (dowód: akta kontroli str. 23-24, 31, 97-98, 105)

1.1.5. Projekt zrealizowano w zaplanowanym okresie oraz zgodnie z ostatecznym wnioskiem o dofinansowanie, zaakceptowanym przez WUP. Zrealizowano także zakładane formy wsparcia. (dowód: akta kontroli str. 91-125)

1.1.6. Od 11 grudnia 2014 r. do 30 stycznia 2015 r. WUP przeprowadził u beneficjenta kontrolę planową w trakcie realizacji projektu, w wyniku której nie stwierdzono nieprawidłowości. Wskazano m.in., że prowadzona przez ZDZ dokumentacja pozwala na zachowanie wystarczającej ścieżki audytu oraz umożliwia identyfikację każdego wydatku, rozliczenia finansowe prowadzone są prawidłowo, zaś uczestnicy kwalifikują się do udziału w projekcie. (dowód: akta kontroli str. 126-138)

1.1.7. Prezes Zarządu ZDZ, wskazując na problemy jakie pojawiły się w związku z realizacją projektu, wyjaśnił: „Oprócz rekrutacji nie odnotowaliśmy większych trudności związanych z realizacją form wsparcia oferowanych w projekcie. Ewentualne trudności związane z realizacją poszczególnych form wsparcia można odnieść do pojedynczych ich uczestników (absencja na zajęciach w określonym dniu), co w sposób natychmiastowy weryfikowane było przez pracownika Ośrodka Kształcenia Zawodowego zajmującego się przygotowaniem i organizacją danej formy wsparcia celem wyjaśnienia danej sytuacji i zmotywowania uczestnika projektu do dalszego regularnego uczestnictwa w zajęciach. Zlecone formy wsparcia podmiotom zewnętrznym były kontrolowane, nie stwierdzono jednak w wyniku prowadzonych kontroli nieprawidłowości mogących zakłócić realizację danej formy wsparcia”. (dowód: akta kontroli str. 525-526)

1.1.8. Na realizację projektu ZDZ wykorzystał 1.184.659 zł, tj. 99,5% środków określonych w umowie o dofinansowanie (1.190.379 zł). Niewykorzystaną kwotę 5.720 zł zwrócono do budżetu 26 października 2015 r. Na poszczególne zadania wydatkowano: wsparcie psychologiczno-doradcze – 112.407 zł (tj. 99,7%), szkolenia i studia podyplomowe – 537.998 zł (99,4%), staże zawodowe – 227.041 zł (99,6%), wsparcie dla osób

¹⁶ W związku z przedłużeniem okresu naboru uczestników z trzech do sześciu miesięcy wzrosły koszty wynagrodzeń specjalistów ds. rekrutacji oraz koszty druku plakatów i ulotek oraz ogłoszeń prasowych, internetowych i radiowo-telewizyjnych.

¹⁷ W tym 62 kobiety i ośmiu mężczyzn.

zamierzających podjąć działalność gospodarczą – 90.594 zł (99,3%), szkolenia interpersonalne – 34.712 zł (99,6%). Na zarządzanie projektem przeznaczono 111.990 zł (99,8% planowanych wydatków), zaś na wydatki pośrednie – 69.917 zł (99,6%).

(dowód: akta kontroli str. 378, 534-537)

Dyrektor ds. Kształcenia i Projektów, podając przyczyny niewykorzystania środków, wyjaśniła: *„Realizując projekty ZDZ nie wykorzystuje budżetu w 100%. W niniejszym projekcie niewykorzystanie wyniosło zaledwie 0,48% założonego budżetu, co wskazuje na duży poziom trafności budżetowania. Tak trafne wykorzystanie budżetu jest natomiast konsekwencją umożliwienia uczestnikom projektu korzystania z jak najszerszego wachlarza wsparcia celem poprawy ich sytuacji zatrudnieniowej w jak najwyższym stopniu”.*

(dowód: akta kontroli str. 529)

1.2. Przeprowadzenie rekrutacji do projektu

1.2.1. Rekrutacja do projektu miała charakter otwarty. Prowadzono ją za pośrednictwem Kuratorium Oświaty w Białymstoku, Związku Nauczycielstwa Polskiego i powiatowych urzędów pracy. W mediach lokalnych zamieszczano ogłoszenia rekrutacyjne oraz artykuły sponsorowane. Na przykład, w ramach kampanii informacyjnej przeprowadzonej w lipcu 2014 roku, wyemitowano m.in. spot radiowy, ogłoszenie w TVP Białystok, reklamę w Hajnowskiej Telewizji Kablowej oraz artykuły w prasie i Internecie¹⁸. Kampanię kontynuowano w listopadzie 2014 roku.¹⁹ Ponadto w placówkach oświatowych oraz w miejscach publicznych (w autobusach, na słupach ogłoszeniowych) dystrybuowano plakaty i ulotki reklamujące projekt.

(dowód: akta kontroli str. 139)

Dyrektor ds. Kształcenia i Projektów, odnosząc się do współpracy z Kuratorium Oświaty, ZNP i powiatowymi urzędami pracy, wyjaśniła: *„Pierwszymi jednostkami, do których zostały skierowane informacje promocyjno-rekrutacyjne były jednostki sektora oświaty. Oficjalne pisma przesyłane drogą tradycyjną lub mailową wysyłane były do Podlaskiego Kuratora Oświaty, Związku Nauczycielstwa Polskiego oraz wszystkich jednostek spełniających warunek przynależności do systemu oświaty na terenie realizacji Projektu. W odpowiedzi na przesłane przez nas informacje, jednostki podejmowały działania informujące wśród swojej kadry o możliwości wzięcia udziału w projekcie. Pracownicy ZDZ odbywali wizyty w powiatowych urzędach pracy informując o realizowanym projekcie. Pracownicy urzędów pracy korzystając w dostępnych zasobów bezpośrednio informowali potencjalnych uczestników o projekcie”.*

(dowód: akta kontroli str. 528)

1.2.2. Grupę docelową (45 kobiet i 15 mężczyzn) – jak wynika z uzasadnienia pierwotnego wniosku o dofinansowanie – ustalono mając na celu wyrównywanie szans (zwolnienia dotyczyły głównie kobiet). Zwrócono uwagę, że część zwalnianych nauczycieli decyduje się na pracę w innych zawodach. Podczas gdy mężczyźni podejmują się prac fizycznych (np. na budowach), kobiety najczęściej pozostają w domach, a tylko nieliczne z nich wykorzystują swoje doświadczenie pedagogiczne, np. w pracy opiekuńczej. Wskazano także, że kobiety, ze względu na stereotypy dotyczące płci (macierzyństwo i absencje z tym związane, obowiązki domowe) trudniej się aktywizują zawodowo.

(dowód: akta kontroli str. 23)

Dyrektor ds. Kształcenia i Projektów, wskazując sposób ustalenia liczby pracowników instytucji sektora oświaty, w tym nauczycieli, do objęcia wsparciem w ramach projektu, wyjaśniła: *„Liczba pracowników instytucji sektora oświaty została określona w dokumentacji konkursowej, w pkt 3.4. Nie dokonywano szacunku pracowników szkół i placówek prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego, realizując projekt nie dokonywano*

¹⁸ W „Kurierze Porannym”, „Nowinach Bielskich”, „Głosie Siemiatycz”, na portalu zambrow.org (artykuł sponsorowany), na stronie www.hajnowkaonline.pl, na portalu Kolno24.pl, na portalu www.mylomza.pl.

¹⁹ Wyemitowano m.in. ogłoszenia w „Magazynie extra Białystok” i w „Magazynie Łomżyńskim”. Wyprodukowano i wyemitowano baner reklamowy oraz artykuł sponsorowany na portalu wysokomazowieckie24.pl i na portalu 4LOMZA.PL. Zamieszczono ogłoszenia w „Więściach Podlaskich”, „Kurierze Bielskim” i na portalu RegioPraca.pl.

rozdzielenia ze względu na zatrudnienie w jednostce samorządu terytorialnego i w pozostałych. Dokonując uzasadnienia potrzeby realizacji projektu (pkt 3.1.1 wniosku o dofinansowanie) oraz opisu grupy docelowej (pkt 3.2 wniosku) posługiwano się dostępnymi raportami i analizami na temat prognozowanych zwolnień w sektorze oświaty, a także wystosowano pisma do Powiatowych Urzędów Pracy celem uzyskania informacji na temat liczebności osób zarejestrowanych bezrobotnych zwolnionych z sektora edukacji".

(dowód: akta kontroli str. 528)

1.2.3. Do projektu zakwalifikowano 72 pracowników instytucji sektora oświaty, w tym: 13 zwolnionych z pracy, trzy osoby przewidziane do zwolnienia i 56 zagrożonych zwolnieniem. Wśród uczestników projektu, 55 osób było nauczycielami publicznych szkół i placówek prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego (w tym 11 zwolnionych, jedna przewidziana do zwolnienia i 43 zagrożone zwolnieniem). Prezes Zarządu ZDZ, odnosząc się do problemów związanych z rekrutacją do projektu, wyjaśnił: „Proces rekrutacji do projektu, mimo szeroko zakrojonej akcji reklamowej, początkowo nie przynosił zamierzonych efektów, nie odnotowaliśmy znaczącego zainteresowania projektem przez grupę docelową, do której był zaadresowany. Taki stan rzeczy wymusił intensyfikację kampanii promocyjnej w lokalnych mediach i większe osobiste zaangażowanie personelu ZDZ do prowadzenia rekrutacji bezpośredniej w placówkach jednostek samorządu terytorialnego oraz innych wchodzących w skład systemu oświaty gdzie urządzano spotkania informacyjne z pracownikami danej placówki spełniającymi kryteria grupy docelowej przedstawiając im szczegółowo warunki udziału w projekcie i zalety z tego płynące. Szersze osobiste zaangażowanie się w proces rekrutacji stopniowo zaczęło przynosić zamierzone efekty. W wyniku przeprowadzonej akcji rekrutacyjnej do projektu pozyskano grupę 72 osób spełniających kryteria kwalifikowalności do projektu. Z uwagi na to, że chęć udziału w projekcie zgłosiła większa liczba osób niż założona w pierwotnym wniosku o dofinansowanie projektu wnioskodawca (ZDZ) postanowił zwrócić się do Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Białymstoku z wnioskiem o możliwość zaoferowania wsparcia większej liczbie osób nie zwiększając przy tym przyznanej kwoty dofinansowania”.

(dowód: akta kontroli str. 420, 526-527)

1.2.4. Udziału w projekcie odmówiono 47 kandydatom. ZDZ nie dysponował dokumentacją określającą powody odmowy. Prezes Zarządu ZDZ wyjaśnił: „(...) Do udziału w projekcie niekwalifikowani byli nauczyciele i pracownicy instytucji sektora oświaty zwolnieni, zagrożeni zwolnieniem lub przewidziani do zwolnienia przed dniem 31 grudnia 2012 roku (co stanowiło wymóg wynikający z dokumentacji konkursowej), bądź zatrudnieni w placówkach innych niż wskazane w art. 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (np. żłobek czy biblioteka publiczna), co również wynikało z zapisów dokumentacji konkursowej. Dopiero w późniejszym etapie procesu rekrutacji dzięki wyżej wspomnianym osobistym działaniom rekrutacyjnym pracowników ZDZ, chęć udziału w projekcie wyraziła większa grupa osób z powiatu siemiatyckiego. Niestety był to końcowy etap rekrutacji, który uniemożliwił nam przyjęcie do projektu wszystkich chętnych deklarujących chęć udziału w nim. Odmówiono udziału w projekcie:

- siedmiu kandydatom zatrudnionym w instytucjach innych niż wskazane w art. 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty – żłobek czy biblioteka publiczna. Kwestia kwalifikowalności do projektu osób zatrudnionych w ww. instytucjach była kwestią konsultacji z jednostką nadzorującą projekt, tj. Wojewódzkim Urzędem Pracy w Białymstoku. Na etapie rekrutacji mając szczegółową wiedzę na temat możliwości do objęcia wsparciem grupy docelowej w takich przypadkach odmawiano kandydatom udziału w projekcie (np. telefonicznie, mailowo, osobiście) nie gromadząc przy tym dokumentów aplikacyjnych,
- 40 kandydatom spełniającym kryteria kwalifikowalności do udziału w projekcie nieprzyjętych do udziału w nim z powodu braku miejsc (ograniczona ilość uczestników w ramach niniejszego projektu). Z grupy osób, które zadeklarowały chęć udziału w projekcie w pierwszej kolejności wybrano te, których sytuacja na rynku pracy była

szczególna, tj. osoby zatrudnione na czas określony (nie dający gwarancji dalszego zatrudnienia) oraz stosując zasadę proporcjonalności kwalifikując osoby z każdej z placówek, w których były te osoby zatrudnione. W sytuacji wsparcia osób zagrożonych utratą pracy w naszej opinii zasadne było zakwalifikowanie osób z różnych placówek proporcjonalnie, co dawało większą szansę na kontynuowanie przez te osoby zatrudnienia, niż w sytuacji gdyby były to osoby z jednej placówki oświatowej z danego terenu”. (dowód: akta kontroli str. 524-525)

1.2.5. Na podstawie analizy losowo wybranej dokumentacji 50 uczestników projektu²⁰ ustalono, że:

1. Kandydatów do wsparcia w formie studiów podyplomowych, szkoleń, poradnictwa zawodowego i staży zawodowych kwalifikowano na podstawie formularzy zgłoszeniowych²¹ oraz deklaracji uczestnictwa w projekcie²². Na potwierdzenie statusu zadeklarowanego przez uczestników wymagano od nich przedłożenia kopii dokumentów potwierdzających zatrudnienie w instytucji sektora oświaty na czas określony (w przypadku zatrudnienia na czas nieokreślony składali ponadto oświadczenia pracodawcy, iż wnioskodawca jest przewidziany do zwolnienia lub zagrożony zwolnieniem²³). Osoby zwolnione przedkładały kopie wypowiedzeń umów o pracę i świadectwa pracy (od wnioskodawców tych nie żądano zaświadczeń potwierdzających status bezrobotnych).
2. Kandydatów do bezwrotnego wsparcia na podjęcie działalności gospodarczej kwalifikowano na podstawie formularzy zgłoszeniowych zawierających oświadczenia wymagane w przepisie nr 93 do obowiązującego od 1 stycznia 2014 r. SzOP w poddziałaniu 8.1.2²⁴, deklaracji uczestnictwa w projekcie oraz kopii wypowiedzeń umów o pracę i świadectw pracy. Podczas rekrutacji nie wymagano zaświadczeń z urzędów pracy (dokument taki złożyła jedna z dwóch uczestniczek ubiegających się o dotację). Rekrutację prowadzono w dwóch etapach (w pierwszym dokonywano oceny formularzy zgłoszeniowych w celu wyłonienia osób, których predyspozycje do założenia i prowadzenia działalności gospodarczej były następnie oceniane przez osoby posiadające kwalifikacje zawodowe z zakresu doradztwa i poradnictwa zawodowego²⁵). Dyrektor ds. Kształcenia i Projektów, odnosząc się do weryfikacji w CEIDG statusu

²⁰ W tym dwóch, którzy otrzymali środki finansowe na rozpoczęcie działalności gospodarczej, 17 uczestników, którzy ukończyli studia podyplomowe (12 nich odbyło również staże zawodowe) oraz 31, którzy skorzystali z pozostałych form wsparcia, w tym 22 osoby które odbyły staże zawodowe (wszyscy uczestnicy projektu objęci zostali co najmniej trzema formami wsparcia, tj. poradnictwem zawodowym, coachingiem i szkoleniami).

²¹ Zawierających m.in. dane osobowe i informacje o statusie uczestnika (osoba zatrudniona – przewidziana do zwolnienia lub zagrożona zwolnieniem, osoba zwolniona, bezrobotna, itp.).

²² Zawierającej m.in. oświadczenie wnioskodawcy, że: [1] w chwili przystąpienia do projektu ma ukończone 18 lat, [2] zamieszkuje na terenie podregionu łomżyńskiego, tj. powiatu bielskiego, hajnowskiego, kolneńskiego, łomżyńskiego, siemiatyckiego, wysokomazowieckiego, zambrowskiego lub miasta Łomży, [3] jest nauczycielem lub pracownikiem instytucji sektora oświaty zwolnionym, przewidzianym do zwolnienia lub zagrożonym zwolnieniem z przyczyn dotyczących zakładu pracy po dniu 31 grudnia 2012 r., [4] jest osobą, która była/jest zatrudniona na podstawie umowy o pracę, [5] nie jest osobą fizyczną prowadzącą działalność gospodarczą, [6] nie jest rolnikiem/domownikiem ubezpieczonym w KRUS, a ponadto, że nie doszło do zmiany jego statusu na rynku pracy od chwili złożenia formularza zgłoszeniowego oraz, że nie zarejestrował działalności gospodarczej od dnia złożenia dokumentów rekrutacyjnych do dnia podpisania deklaracji.

²³ W pierwszym przypadku osoba taka była w okresie wypowiedzenia, w drugim zaś nie otrzymała jeszcze wypowiedzenia umowy o pracę.

²⁴ Zawierających: informacje o statusie uczestnika w chwili złożenia dokumentacji rekrutacyjnej (osoby zwolnione z pracy), opis planowanego przedsięwzięcia oraz oświadczenia uczestnika, że: [1] nie korzysta on równoległe z innych środków publicznych, w tym zwłaszcza ze środków Funduszu Pracy, PFRON oraz w ramach poddziałania 8.1.2., działania 6.2. POKL na rozpoczęcie działalności gospodarczej, [2] nie prowadził zarejestrowanej działalności gospodarczej w okresie co najmniej 12 miesięcy poprzedzających przystąpienie do projektu, [3] nie otrzymał w roku kalendarzowym, w którym uczestnik przystępuje do projektu oraz w poprzedzających go dwóch latach kalendarzowych, pomocy de minimis z różnych źródeł i w różnych formach, której wartość brutto łącznie z pomocą, o którą się ubiega przekracza równowartość w złotych kwoty 200.000 euro, obliczonych według średniego kursu NBP obowiązującego w dniu udzielenia pomocy, [4] w przypadku zakwalifikowania się do projektu i otrzymania wsparcia finansowego rejestruje siedzibę planowanej działalności gospodarczej na terenie województwa podlaskiego i nie będzie prowadził działalności gospodarczej w sektorach wykluczonych z zasady de minimis.

²⁵ Rozmowy z wnioskodawcami, oceny biznesplanów oraz tzw. „testy przedsiębiorcy”, przeprowadzane były przez osoby spoza ZDZ, legitymujące się doświadczeniem naukowym i zawodowym w opracowywaniu i zarządzaniu projektami inwestycyjnymi.

wnioskodawców wyjaśniła: „Co do zasady w projekcie posługiwano się oświadczeniami uczestników. Kandydaci do projektu składali oświadczenia woli, że wszystkie dane zawarte w formularzu zgłoszeniowym są zgodne z prawdą oraz że są świadomi odpowiedzialności za składanie oświadczeń niezgodnych z prawdą. Jednakże przedstawiciele komisji oceniającej, na etapie oceny merytorycznej formularza weryfikowali w CEIDG, czy kandydat ma zarejestrowaną działalność gospodarczą. Baza CEIDG jest dostępna online. W karcie oceny formularza zgłoszeniowego oceniający wpisywali czy z dokumentów przedłożonych przez uczestnika i bazy CEIDG to wynika”.

(dowód: akta kontroli str. 166-262, 530)

1.2.6. Pięcioro nauczycieli (spośród 37 w badanej próbie) oraz jeden pracownik biurowy, przed złożeniem deklaracji uczestnictwa w projekcie zatrudnionych było w sektorze oświaty w okresie krótszym niż miesiąc, na przykład:

- Ewelina B. została uczestnikiem projektu po upływie 21 dni od zatrudnienia w Zespole Szkół w Boćkach (1 września 2014 r.) w ramach zastępstwa za innego nauczyciela (w pełnym wymiarze czasu pracy),
- Justyna H. (nauczyciel stażysta) została objęta wsparciem po upływie 25 dni od zawarcia w dniu 1 września 2014 r. umowy o pracę w Zespole Szkół w Dziadkowicach, w wymiarze 6/18 godzin tygodniowo, na czas nieobecności innego nauczyciela przebywającego na urlopie dla poratowania zdrowia,
- Elżbieta J. została objęta wsparciem po 19 dniach od podjęcia pracy w Zespole Szkół w Boćkach (1 września 2014 r.) na czas nieokreślony, w wymiarze 16/18 godzin tygodniowo (wg oświadczenia dyrektora placówki z 10 września 2014 r. uczestniczka była zagrożona zwolnieniem z powodu zmian organizacyjnych, zmniejszenia liczby oddziałów i redukcji etatów),
- Katarzyna M. została uczestnikiem projektu po upływie 23 dni od zatrudnienia w Zespole Szkół w Boćkach na czas określony od 1 września 2014 r. do 31 sierpnia 2015 r., w pełnym wymiarze czasu pracy (wg oświadczenia dyrektora szkoły z dnia 12 września 2014 r. nauczycielka ta była zagrożona zwolnieniem z powodu zmniejszenia liczby dzieci i redukcji liczby oddziałów),
- Rafał P. został objęty wsparciem po 21 dniach od zawarcia umów o pracę na czas określony z I Liceum Ogólnokształcącym w Bielsku Podlaskim (od 1 września 2014 r. do 31 sierpnia 2015 r., w wymiarze 6/18 godzin tygodniowo) oraz z Zespołem Szkół Ogólnokształcących z dodatkowym nauczaniem j. białoruskiego w Orli (od 1 września 2014 r. do 31 sierpnia 2015 r., w wymiarze 15/18 godzin tygodniowo),
- Milena L. (pracownik biurowy) została objęta wsparciem po dwóch dniach od zawarcia umowy o pracę (20 października 2014 r.) z Dyrektorem Bursy Szkolnej nr 1 w Zambrowie, na czas określony od 20 października 2014 r. do 19 stycznia 2015 r., w wymiarze 1/8 etatu (pięć godz. tygodniowo). (dowód: akta kontroli str. 166-178)

Dyrektor ds. Kształcenia i Projektów wyjaśniła: *Wymienione wyżej osoby spełniały formalne kryteria kwalifikowalności umożliwiające im wzięcie udziału w projekcie. Wszystkie wymienione osoby podjęły pracę we wrześniu, co jest w zgodzie z cyklicznością branży edukacyjnej. ZDZ dostrzegł fakt krótkiego zatrudnienia w oświacie u tych osób, jednak nie znaleziono zastrzeżenia udziału w projekcie z uwagi na długość okresu zatrudnienia w żadnych dokumentach regulujących kwalifikowalność. Nie było zatem podstaw, aby uniemożliwić wymienionym osobom wzięcie udziału w projekcie. Podejmowanie przez te osoby działań na rzecz swojego rozwoju zawodowego sprzyja utrzymaniu zatrudnienia. Działania wspierające we wczesnej fazie zatrudnienia należą do czynników zwiększających trwałość zatrudnienia, czyniąc w naszej opinii wsparcie zasadnym”.*

(dowód: akta kontroli str. 530-531)

1.2.7. W badanej próbie 50 uczestników nie stwierdzono przypadków, w których do udziału w projekcie dopuszczano osoby (w tym nauczycieli), które w sektorze oświaty były

zatrudnione wyłącznie na podstawie umowy cywilnoprawnej (umowy zlecenia lub umowy o dzieło). (dowód: akta kontroli str. 166-178)

1.2.8. Na podstawie informacji uzyskanej z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (dalej „ZUS”) ustalono, że wszystkie objęte badaniem osoby zakwalifikowane do udziału w projekcie były faktycznie zatrudnione w jednostkach, wskazanych w dokumentach rekrutacyjnych, a niektórzy, na dzień przystępowania do projektu, zatrudnieni byli w dwóch lub więcej instytucjach sektora oświaty albo podmiotach spoza oświaty (żadna z tych osób nie otrzymała wsparcia na działalność gospodarczą). Na przykład:

- Alina Z., w trakcie przystępowania do projektu (18 września 2014 r.), zatrudniona była w PSS Spółem w Bielsku Podlaskim (wcześniej, od 1 września 2007 r. do 31 sierpnia 2013 r., wykonywała zawód nauczyciela w Zespole Szkół nr 4 w Bielsku Podlaskim – zwolniona na podstawie wypowiedzenia umowy o pracę), zaś po zakończeniu uczestnictwa w projekcie utrzymała zatrudnienie poza oświatą (w SPE Sp. z o.o. w Bielsku Podlaskim),
- Ewa Z.-K., w trakcie składania deklaracji uczestnictwa (9 września 2014 r.) i w czasie trwania projektu, prowadziła pozarolniczą działalność gospodarczą pod firmą PROMET w Boćkach (w okresie od 1 kwietnia 2014 r. do 29 października 2015 r.) oraz była zatrudniona w Szkole Podstawowej w Andryjankach (od 1 września 2000 r.) i w Zespole Szkół w Boćkach (od 1 września 2004 r.), zaś po zakończeniu udziału w projekcie utrzymała zatrudnienie w SP w Andryjankach,
- Ewa K., przystępując do projektu (12 października 2014 r.), zatrudniona była na podstawie umowy o pracę w Spółdzielni Socjalnej Delta w Łomży (od 1 kwietnia 2014 r. do 31 marca 2015 r.) oraz – na czas nieokreślony od 1 września 2009 r. – w Zespole Szkół Drzewnych i Gimnazjalnych w Łomży (zagrożona zwolnieniem – jak wynika z oświadczenia dyrektora placówki – z powodu „prawdopodobnych przekształceń szkolnictwa w mieście Łomża”), w wyniku uczestnictwa w projekcie została zatrudniona na podstawie umowy cywilnoprawnej poza sektorem oświaty,
- Małgorzata R., przystępując do projektu (20 listopada 2014 r.), była zatrudniona w Niepublicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej w Dziadkowicach (wcześniej, od 1 września 2007 r. do 31 sierpnia 2013 r., wykonywała zawód nauczyciela w Zespole w Dziadkowicach – zwolniona na podstawie wypowiedzenia umowy o pracę). Osoba ta nadal pracuje w NZOZ w Dziadkowicach. (dowód: akta kontroli str. 253-366)

Dyrektor ds. Kształcenia i Projektów wyjaśniła: *„Ze względu na fakt, że rekrutacja do projektu była działaniem wymagającym dużego nakładu pracy, a w konsekwencji efektywność tego działania była niewielka w stosunku do poniesionych nakładów pracy ze względu na niewielką podaż osób spełniających kryteria kwalifikowalności i zainteresowanych wsparciem, nie stwierdzono w ramach realizacji projektu pomniejszenia szans innych osób na udział w projekcie. Wymienione przypadki równoległego zatrudnienia w kilku miejscach nie nosiło znamion trwałego zatrudnienia, było to zatrudnienie w niewielkim wymiarze czasu pracy, a osoby deklarowały tym samym chęć zamiany tego stanu rzeczy na stabilne, trwałe, pełnoetatowe zatrudnienie. Fakt równoległego zatrudnienia w dwóch miejscach oznacza fakt nietrwałości każdego z nich. Objęcie takich osób wsparciem jest zatem zasadne”.* (dowód: akta kontroli str. 531-532)

1.2.9. Osoby zakwalifikowane do udziału w projekcie w zakresie wsparcia finansowego na rozwój przedsiębiorczości posiadały zadeklarowany status i spełniały wymogi określone w SzOP, bowiem: [1] w dniu podpisania deklaracji uczestnictwa posiadały status osób bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowym urzędzie pracy, [2] w okresie 12 miesięcy przed dniem przystąpienia do projektu nie prowadziły działalności gospodarczej²⁶.

(dowód: akta kontroli str. 301-304, 359-360, 367-370)

²⁶ Ustalono na podstawie dokumentów rekrutacyjnych, danych z Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej Rzeczypospolitej Polskiej (CEIDG) oraz danych uzyskanych z ZUS.

Ustalono
nieprawidłowości

Ocena cząstkowa

Opis stanu
faktycznego

Sześć spośród 13 osób zwolnionych z instytucji sektora oświaty, którzy zostali zakwalifikowani do udziału w projekcie, przed przystąpieniem do niego pozostawało bez pracy w okresie dłuższym niż sześć miesięcy (jedna z nich zrezygnowała z uczestnictwa). Koszty wsparcia tych osób wyniosły 108,6 tys. zł. (dowód: akta kontroli str. 538)

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej obszarze nie stwierdzono nieprawidłowości.

W procesie rekrutacji uczestników projektu przestrzegano zasad obowiązujących w SzOP dotyczących osób kwalifikujących się do wsparcia. Projekt realizowano zgodnie z umową oraz wnioskiem o dofinansowanie, zaś dokonane w nim zmiany nie spowodowały ograniczenia celu głównego i służyły dostosowaniu form wsparcia i liczebności grup uczestników do potrzeb wynikających z rekrutacji i oczekiwań beneficjentów ostatecznych.

2. Efekty realizacji projektów wsparcia pracowników instytucji sektora oświaty zwolnionych, przewidzianych do zwolnienia lub zagrożonych zwolnieniem z pracy

2.1. Osiągnięcie zakładanych celów projektu

2.1.1. Głównym celem projektu, w wersji załączonej do wniosku o dofinansowanie, było podtrzymanie aktywności zawodowej 60 nauczycieli i pracowników instytucji sektora oświaty z podregionu łomżyńskiego, zagrożonych zwolnieniem lub zwolnionych z przyczyn zakładu pracy, poprzez ich kompleksowe wsparcie do 30 września 2015 r. Do pomiaru celu głównego przyjęto następujące wskaźniki (wartości docelowe):

- liczba pracowników instytucji sektora oświaty zwolnionych, przewidzianych do zwolnienia lub zagrożonych zwolnieniem z pracy, objętych działaniami projektowymi – 60 (w tym 45 kobiet i 15 mężczyzn),
- liczba pracowników zagrożonych negatywnymi skutkami procesów restrukturyzacji w przedsiębiorstwach, którzy zostali objęci działaniami szybkiego reagowania – 15 (w tym 12 kobiet i trzech mężczyzn),
- liczba osób zwolnionych w przedsiębiorstwach dotkniętych procesami restrukturyzacyjnymi, którzy zostali objęci działaniami szybkiego reagowania – 45 (w tym 33 kobiety i 12 mężczyzn),
- liczba osób które znalazły zatrudnienie – 30 (w tym 23 kobiety i siedmiu mężczyzn).

Jako źródło weryfikacji wskaźników ustalono: listy obecności, dzienniki zajęć, indywidualne plany działań (IPD), wydane certyfikaty i zaświadczenia o odbytych stażach, testy kompetencyjne, ankiety, umowy o dotację na rozpoczęcie działalności gospodarczej, umowy o pracę, umowy cywilno-prawne na okres minimum trzech miesięcy, dokumentacja dotycząca rejestracji działalności gospodarczej. Do pomiaru wskaźników miały służyć comiesięczne raporty z informatycznej bazy danych (IBD), comiesięczne raporty z ośrodków ZDZ i wizyty monitorujące.

Cele szczegółowe, wskaźniki ich pomiaru, wartości docelowe oraz źródła weryfikacji i częstotliwość pomiaru wskaźników ustalono w następujący sposób:

- rozpoznanie do 31 października 2014 r. potrzeb edukacyjno-zawodowych 60 beneficjentów ostatecznych (45 kobiet i 15 mężczyzn) zgodnie z potrzebami rynku pracy – określenie IPD (listy obecności, potwierdzenie opracowania IPD oraz comiesięczne raporty z IBD),
- zwiększenie do 30 listopada 2014 r., poprzez uczestnictwo w coachingu, kompetencji osobistych 60 osób (45 kobiet i 15 mężczyzn), prowadzących do aktywnego poruszania się po rynku pracy i efektywnego poszukiwania zatrudnienia (listy obecności, dzienniki, raport coacha, ankiety, comiesięczne raporty z IBD),
- zdobycie do 30 września 2015 r. przez 60 beneficjentów ostatecznych (45 kobiet i pięciu mężczyzn) wiedzy, umiejętności lub kwalifikacji zawodowych, w tym: [1] liczba beneficjentów ostatecznych uczestniczących w szkoleniach – 50 (38 kobiet i 12 mężczyzn), [2] liczba beneficjentów ostatecznych kończących studia podyplomowe

- 10 osób, w tym siedem kobiet i trzech mężczyzn (pomiar na podstawie list obecności, dzienników, zaświadczeń, ankiet, certyfikatów, comiesięcznych raportów z IBD),
- zdobycie do 30 września 2014 r. przez 12 beneficjentów (dziewięć kobiet i trzech mężczyzn) wiedzy na temat prowadzenia działalności gospodarczej oraz zmotywowanie sześciorga z nich do samozatrudnienia; zakładano, że 12 osób uzyska wsparcie doradczo-szkoleniowe w zakresie przedsiębiorczości, zaś sześć otrzyma środki na podjęcie działalności gospodarczej (przyjęto comiesięczny pomiar wskaźnika na podstawie dokumentów rejestrujących działalność gospodarczą, umów dotyczących wsparcia finansowego i pomostowego z budżetu państwa, list obecności, dzienników zajęć, zaświadczeń),
- zdobycie do 30 września 2015 r. przez 48 beneficjentów (36 kobiet i 12 mężczyzn) wiedzy i umiejętności praktycznych oraz doświadczenia w miejscu pracy (zakładano comiesięczne raportowanie przez ośrodki terenowe ZDZ na podstawie zaświadczeń o odbytym stażu i opinii pracodawców). (dowód: akta kontroli str. 23-24)

2.1.2. Głównym celem Projektu, określonym w końcowym zaakceptowanym wniosku o dofinansowanie, było podtrzymanie aktywności zawodowej 70 nauczycieli i pracowników instytucji sektora oświaty z podregionu łomżyńskiego, zagrożonych zwolnieniem lub zwolnionych z przyczyn zakładu pracy, poprzez ich kompleksowe wsparcie do 30 września 2015 r. Do pomiaru celu głównego przyjęto następujące wskaźniki (wartości docelowe):

- liczba pracowników ISO zwolnionych, przewidzianych do zwolnienia lub zagrożonych zwolnieniem z pracy, objętych działaniami projektowymi – 70 (w tym 62 kobiety i ośmiu mężczyzn),
- liczba pracowników zagrożonych negatywnymi skutkami procesów restrukturyzacji w przedsiębiorstwach, którzy zostali objęci działaniami szybkiego reagowania – 60 (w tym 54 kobiety i sześciu mężczyzn),
- liczba osób zwolnionych w przedsiębiorstwach dotkniętych procesami restrukturyzacyjnymi, którzy zostali objęci działaniami szybkiego reagowania – 10 (w tym osiem kobiet i dwóch mężczyzn),
- liczba osób, które znalazły lub utrzymały zatrudnienie – 35 (w tym 31 kobiet i czterech mężczyzn).

Cele szczegółowe ustalono w następujący sposób:

- rozpoznanie do 28 lutego 2015 r. potrzeb edukacyjno-zawodowych 70 beneficjentów ostatecznych (62 kobiety i ośmiu mężczyzn) zgodnie z potrzebami rynku pracy – określenie IPD,
- zwiększenie do 30 września 2015 r. kompetencji osobistych prowadzących do aktywnego poruszania się po rynku pracy i efektywnego poszukiwania zatrudnienia poprzez uczestnictwo w coachingu wszystkich beneficjentów ostatecznych, a 17 z nich (13 kobiet i czterech mężczyzn) także w szkoleniach interpersonalnych,
- zdobycie do 30 września 2015 r. przez 70 beneficjentów ostatecznych (62 kobiety i ośmiu mężczyzn) wiedzy, umiejętności lub kwalifikacji zawodowych, w tym: przez 50 (48 kobiet i dwóch mężczyzn) uczestniczących w szkoleniach i 20 (14 kobiet i sześciu mężczyzn) kończących studia podyplomowe,
- zdobycie do 30 listopada 2014 r. przez dwie beneficjentki wiedzy na temat prowadzenia działalności gospodarczej oraz zmotywowanie ich do samozatrudnienia (zakładano, że dwie beneficjentki uzyskają wsparcie doradczo-szkoleniowe w zakresie przedsiębiorczości i otrzymają środki na podjęcie działalności gospodarczej – w wyniku przeprowadzonej rekrutacji zgłosiły się cztery kandydatki, z których dwie – jako osoby niebędące bezrobotnymi – nie kwalifikowały się do objęcia tym wsparciem i skorzystały z innych form),
- zdobycie do 30 września 2015 r. przez 45 beneficjentów (39 kobiet i sześciu mężczyzn) wiedzy i umiejętności praktycznych oraz doświadczenia w miejscu pracy (staż).

W ostatecznym wniosku o dofinansowanie źródła weryfikacji i częstotliwość pomiaru wskaźników nie uległy zmianie. (dowód: akta kontroli str. 97-98)

2.1.3. Wartości wskaźników realizacji projektu wykazane w końcowym wniosku o płatność²⁷ wyniosły:

- liczba pracowników sektora oświaty zwolnionych, przewidzianych do zwolnienia lub zagrożonych zwolnieniem z pracy z przyczyn dotyczących zakładu pracy, objętych działaniami projektowymi – 68, tj. 97,1% wartości docelowej (70),
- liczba beneficjentów ostatecznych, którzy uczestniczyli w coachingu – 68, tj. 97,1% wartości docelowej (70),
- liczba beneficjentów ostatecznych uczestniczących w szkoleniach – 68, co stanowiło 136% wartości docelowej (50),
- liczba beneficjentów ostatecznych kończących studia podyplomowe – 21, tj. 105% wartości docelowej (20),
- liczba beneficjentów ostatecznych, którzy otrzymali wsparcie doradczo-szkoleniowe w zakresie przedsiębiorczości i otrzymały środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej – dwóch (100%),
- liczba beneficjentów, którzy odbyli staż – 47, tj. 104,4% wartości docelowej (45),
- liczba osób, które nabyły/podniosły umiejętności interpersonalne – 17 (100%).

Powodem nieosiągnięcia wskaźników – jak wynika z komentarza zawartego w końcowym wniosku o płatność – były rezygnacje beneficjentów (z przyczyn losowych i osobistych), na które ZDZ nie miał wpływu. Wskazano też, że na etapie zaawansowania projektu, nie było możliwe objęcie wsparciem nowych, zainteresowanych nim osób.

(dowód: akta kontroli str. 406-407)

Dyrektor ds. Kształcenia i Projektów wyjaśniła, że: *„Zakładając wskaźniki realizacji projektu na określonym poziomie, przyjmuje się poziom bezpieczny, tzn. taki, przy którym ich osiągnięcie wydaje się prawdopodobne w bardzo wysokim stopniu, nie jest obciążone ryzykiem ich nieosiągnięcia. Przekroczenie tych wskaźników zatem jest bardzo prawdopodobne, i o ile budżet projektu umożliwi osiągnięcie wyższych wskaźników od założonych, wówczas podejmowane są dodatkowe działania”.*

(dowód: akta kontroli str. 529)

2.1.4. Osiągnięcie celu projektu monitorowano za pomocą wskaźników pomiaru określonych w końcowym zaakceptowanym wniosku o dofinansowanie, tj.:

- w zakresie doradztwa: liczba beneficjentów ostatecznych, dla których określono IPD (na podstawie list obecności i potwierdzenia opracowania IPD),
- w zakresie szkoleń i studiów podyplomowych – liczba: [1] beneficjentów ostatecznych, którzy uczestniczyli w szkoleniach, ukończyli studia podyplomowe, otrzymali wsparcie doradczo-szkoleniowe w zakresie przedsiębiorczości, [2] osób, które nabyły/podniosły zdolności interpersonalne, [3] pracujących osób, które zakończyły udział w projekcie szkoleniowym (na podstawie list obecności, dzienników zajęć, wystawionych zaświadczeń, ankiet, raportów coacha),
- w zakresie staży zawodowych – liczba osób, które odbyły staż (na podstawie zaświadczeń o ukończeniu staży i opinii pracodawców),
- w zakresie wsparcia mającego na celu podjęcie działalności gospodarczej – liczba osób, które otrzymały środki na rozpoczęcie działalności oraz liczba utworzonych miejsc pracy w ramach środków udzielonych z EFS, w okresie roku od dnia zarejestrowania działalności (na podstawie umów, których przedmiot stanowiło wsparcie finansowe i pomostowe oraz dokumentacji potwierdzającej rejestrację – wydruki z CEIDG, zaświadczenia z ZUS i urzędów skarbowych).

²⁷ Określone w załączniku nr 7 końcowego wniosku o płatność.

Pomiaru osiągnięcia wskaźników dokonywano na podstawie comiesięcznych raportów z informatycznej bazy danych, raportów przesyłanych z ośrodków realizujących poszczególne formy wsparcia oraz wizyt monitorujących u beneficjentów ostatecznych lub w ośrodkach ZDZ realizujących poszczególne formy wsparcia. Liczbę osób, które znalazły lub utrzymały zatrudnienie monitorowano na podstawie umów o pracę i umów cywilnoprawnych zawieranych na okres co najmniej trzech miesięcy, po zakończeniu uczestnictwa w projekcie. (dowód: akta kontroli str. 409-419)

2.1.5. Zgodnie z pkt 8. planu działania²⁸, wskaźnik efektywności zatrudnieniowej mierzono na podstawie liczby osób, które w okresie trzech miesięcy następujących po dniu zakończenia udziału w projekcie podjęły lub kontynuowały zatrudnienie albo rozpoczęły działalność gospodarczą. W końcowym wniosku o płatność wskaźnik ten wyniósł 55,9% (38 osób) i był wyższy od zakładanego o 5,9 punktu procentowego.

(dowód: akta kontroli str. 408)

2.1.6. W projekcie wzięło udział 72 pracowników instytucji sektora oświaty²⁹ (w tym 13 zwolnionych, trzech przewidzianych do zwolnienia i 56 zagrożonych zwolnieniem), zaś zakończyło go 68 osób, w tym 62 nauczycieli. W grupie pracowników instytucji sektora oświaty, którzy zakończyli udział w projekcie, było 55 nauczycieli szkół i placówek prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego, w tym 11 zwolnionych, jeden przewidziany do zwolnienia i 43 zagrożonych zwolnieniem.

(dowód: akta kontroli str. 420-421)

2.1.7. Wskaźniki efektywności kosztowej³⁰, w przeliczeniu na uczestnika, który zakończył udział w projekcie wyniosły:

- 1.606 zł w przypadku poradnictwa zawodowego i psychologicznego,
- 7.912 zł w przypadku szkoleń zawodowych i studiów podyplomowych,
- 45.297 zł w przypadku bezzwrotnego wsparcia dla osób zamierzających podjąć działalność gospodarczą,
- 4.831 zł w przypadku staży zawodowych.

(dowód: akta kontroli str. 422)

2.1.8. ZDZ nie analizował efektywności zatrudnieniowej w okresie trzech miesięcy po zakończeniu projektu. Na podstawie zgromadzonej przez beneficjenta od 27 lutego do 16 grudnia 2015 r.³¹ dokumentacji potwierdzającej zatrudnienie 43 uczestników ustalono, iż ośmiu z nich znalazło pracę poza oświatą, w tym: [1] dwie, które uzyskały bezzwrotne wsparcie finansowe na działalność gospodarczą, [2] jedna korzystająca ze wszystkich pozostałych form wsparcia, [3] cztery, które uzyskały wsparcie w postaci poradnictwa zawodowego, coachingu, szkoleń i staży zawodowych, [4] jedna, która skorzystała z poradnictwa, coachingu i szkolenia. ZDZ nie dysponował danymi o pozostałych uczestnikach projektu (w tym o wylosowanej do próby Annie G., która – jak wynika z informacji ZUS – po zakończeniu uczestnictwa w projekcie nie była objęta ubezpieczeniem społecznym).

(dowód: akta kontroli str. 277, 423-424)

Dyrektor ds. Kształcenia i Projektów, odnosząc się do monitorowania efektywności zatrudnieniowej uczestników, wyjaśniła: „ZDZ interesował się losem wszystkich uczestników projektu. Wykonywano telefony do wszystkich osób, podejmowano wiele prób uzyskiwania informacji potwierdzających fakt uzyskania lub podtrzymania zatrudnienia. Nie dokonywano

²⁸ Przyjętym przez Komitet Monitorujący Projektu.

²⁹ W projekcie nie określono liczby nauczycieli, ani nie dokonywano podziału uczestników na pracowników szkół i placówek prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego i pozostałych (sposób ustalenia przez beneficjenta liczby nauczycieli objętych wsparciem opisano w punkcie 1.2.2. wystąpienia).

³⁰ Kwoty wydatków poniesionych na poszczególne formy wsparcia (wg końcowego wniosku o płatność) podzielone przez liczbę beneficjentów ostatecznych, którzy uczestniczyli w tych formach wsparcia.

³¹ Na potwierdzenie trwałości zatrudnieniowej ZDZ gromadził: [1] oświadczenia pracodawców, że uczestnik będzie kontynuował zatrudnienie przez minimum trzy miesiące od dnia ukończenia projektu, [2] umowy o pracę na czas określony (minimum trzy miesiące), [3] umowy o pracę na czas nieokreślony, [4] umowy o pracę na czas zastępstwa za innego pracownika (urlop macierzyński), [5] wydruki z CEDG.

jednakże żadnych zapisów potwierdzających fakt nieuzyskania zatrudnienia lub brak kontynuacji zatrudnienia koncentrując się na spełnieniu obowiązku wynikającego z zawartej umowy wywiązania się z efektu zatrudnieniowego. Pani Anna G. jako jedna z reprezentantek wybranej próby 50 uczestników projektu jest jedyną osobą pozostającą poza rejestrem Powiatowego Urzędu Pracy i ZUS. Potwierdza to informacje uzyskane od pracowników ZDZ, że w ich opinii akurat tej osobie może być trudno nawiązać stosunek pracy z pracodawcą ze względu na specyficzne, niestandardowe podejście do zatrudnienia, niespójne z wymaganiami ogólnie przyjętymi przez pracodawców. Pani Anna G. nie wykazuje zainteresowania formalnym nawiązaniem stosunku pracy”.

(dowód: akta kontroli str. 532)

2.1.9. W badanej próbie 50 uczestników, którzy zakończyli udział w projekcie, było 37 nauczycieli³², dyrektor jednej z placówek oświatowych, dwoje asystentów nauczyciela, dwie osoby zatrudnione na stanowisku pomocy nauczyciela, specjalista ds. szkół, asystent bibliotekarza, pomoc administracyjna, pomoc kuchenna, konserwator, pracownik biurowy, sekretarz szkoły i referent.

(dowód: akta kontroli str. 166-178)

2.1.10. Odsetek nauczycieli, którzy zakończyli wszystkie realizowane formy wsparcia i znaleźli zatrudnienie poza sektorem oświaty w badanej próbie 37 uczestników wyniósł:

- w przypadku osób, które podjęły działalność gospodarczą – 100% (zarówno po upływie roku i trzech miesięcy od zarejestrowania działalności, jak i na dzień kontroli NIK),
- w przypadku osób, które skorzystały w pozostałych form wsparcia – 8,6% po upływie trzech miesięcy od dnia zakończenia projektu i 14,3% na dzień kontroli NIK.

(dowód: akta kontroli str. 301-303, 352-370)

2.1.11. Wskaźnik efektywności zatrudnieniowej nauczycieli, w badanej próbie 37 uczestników, którzy zakończyli wszystkie realizowane formy wsparcia i utrzymali zatrudnienie w sektorze oświaty lub znaleźli zatrudnienie poza nim, wyniósł 94,6% zarówno po trzech miesiącach od dnia zakończenia projektu, jak i na dzień kontroli NIK³³ (odsetek nauczycieli, którzy prowadzili działalność gospodarczą nie uległ zmianie).

(dowód: akta kontroli str. 352-370)

2.2. Zrealizowanie zaplanowanego zadania w zakresie wsparcia w formie szkoleń zawodowych i studiów podyplomowych

2.2.1. Na realizację szkoleń zawodowych i studiów podyplomowych we wniosku o dofinansowanie zaplanowano 283.000 zł, zaś wydatkowano 537.999 zł³⁴, co stanowiło 99,4% kwoty ujętej w końcowym wniosku o dofinansowanie (541.147 zł).

(dowód: akta kontroli str. 31, 105, 378)

2.2.2. Uczestnicy projektu ukończyli 56 szkoleń zawodowych³⁵. Do najliczniej reprezentowanych należały: „Skuteczny menadżer” (13 uczestników), „Role w pracy zespołowej” (13 uczestników), „Komunikacja” (11 uczestników) „Oligofrenopedagogika” (ośmiu uczestników), „Dietetyka” (sześcioro uczestników), „Barman/Barista/Somelier” (pięcioro uczestników), „Projektowanie terenów zielonych”, „Angielski podstawowy”, „Kurs

³² W tym: nauczyciel wychowawca grupy wychowawczej, nauczyciel bibliotekarz oraz jedna osoba zatrudniona na stanowisku nauczyciela i logopedy.

³³ 24 nauczycieli kontynuuje zatrudnienie w tej samej szkole, 11 znalazło zatrudnienie poza oświatą lub w innych szkołach, zaś dwoje pozostało bezrobotnymi.

³⁴ Kwota ujęta w końcowym wniosku o płatność.

³⁵ Analizę potrzeb szkoleniowych – jak wynika z uzasadnienia wniosku o dofinansowanie – oparto na Rankingu zawodów deficytowych i nadwyżkowych w województwie podlaskim w I półroczu 2013 roku (sporządzonym przez WUP), z którego wynikało, że deficytowe następujące grupy zawodów: robotnicy budowlani, pracownicy usług i sprzedawcy, przedstawiciele handlowi, animatorzy kultury, doradcy finansowi, opiekunowie osób starszych i dzieci, pracownicy biurowi, pomoc społeczna i socjalna.

cukierniczy", „Grafika komputerowa", „Księgowość i kadry małych i średnich firm", „Obsługa kasy fiskalnej", „Kadry i płace" (po trzech uczestników)³⁶.

Poza wymienionym wyżej kursem kwalifikacyjnym z zakresu oligofrenopedagogiki uczestnicy projektu wzięli udział w następujących szkoleniach, które wiązały się z doskonaleniem i doszktałaniem zawodowym w oświacie: „Podstawowe zagadnienia terapii i edukacji dzieci z zaburzeniami ze spektrum autyzmu", „Organizacja i zarządzanie oświatą", „Wychowawca kolonijny" (po dwie osoby) „Terapia pedagogiczna", „Terapia poznawczo-behawioralna dzieci i młodzieży", „Metody behawioralne w pracy z dzieckiem autystycznym", „Kurs dla kandydatów na wychowawców wypoczynku dzieci i młodzieży", „WF w kształceniu dzieci" (po jednej osobie).

Dyrektor ds. Kształcenia i Projektów, odnosząc się do zasadności organizowania takich szkoleń jak „Wychowawca kolonijny", czy „Kurs dla kandydatów na wychowawców wypoczynku dzieci i młodzieży" w kontekście aktywizacji zawodowej nauczycieli, wyjaśniła: „Wymóg posiadania zaświadczenia o ukończeniu kursu dla wychowawców kolonijnych został zapisany w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 stycznia 1997 r. w sprawie warunków, jakie muszą spełniać organizatorzy wypoczynku dla dzieci i młodzieży szkolnej, a także zasad jego organizowania i nadzorowania. Legitymowanie się zaświadczeniem o ukończeniu powyższego kursu przez uczestników projektu, wpływa pozytywnie na ich rozwój zawodowy zwiększając szanse zawodowe zarówno w dotychczasowej pracy jak i poza nią. Zwiększa katalog posiadanych kwalifikacji w oczach pracodawcy o możliwość wyjazdów z dziećmi i młodzieżą w ramach wykonywanej pracy. Praca wychowawcza z dziećmi i młodzieżą w dużej mierze wiąże się z organizacją różnych form wypoczynku. Może być to istotne dla dyrektora szkoły lub innej placówki zajmującej się edukacją młodzieży i dzieci przy wyborze zatrudnianej kadry. Ukończony kurs wychowawcy kolonijnego wraz z posiadanym doświadczeniem pedagogicznym przyczynia się do zwiększenia atrakcyjności takich osób jako kandydatów do zatrudnienia w branży turystycznej zajmującej się organizacją wypoczynku wakacyjnego dla dzieci i młodzieży. Może mieć to znaczenie nie tylko w okresie wakacyjnym stwarzając możliwości dodatkowego zarobku, ale też stałego zatrudnienia w tej branży".

(dowód: akta kontroli str. 425-429, 432-440, 540)

2.2.3. Uczestnicy projektu zakończyli następujące studia podyplomowe (we wniosku o dofinansowanie nie wskazano ich rodzajów):

- wiążące się z doskonaleniem i doszktałaniem zawodowym w oświacie: „Oligofrenopedagogika", „Zarządzanie oświatą" (po dwie osoby), „Gimnastyka korekcyjno-kompensacyjna z elementami rehabilitacji" (trzy osoby), „Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna" (cztery osoby), „Przygotowanie pedagogiczne", „Matematyka" (po jednej osobie),
- pozostałe: „Zarządzanie projektami Unii Europejskiej", „Zarządzanie bezpieczeństwem i higieną pracy", „Praktyczna psychologia motywacji", „Celno-podatkowa i logistyczna obsługa międzynarodowego obrotu towarowego", „Trener umiejętności poznawczych", „Studium prawa pracy", „Zarządzanie Zasobami Ludzkimi", „Grafika", „Przedsiębiorczość i wiedza o społeczeństwie" (po jednym uczestniku). (dowód: akta kontroli str. 430-431)

³⁶ Uczestnicy projektu wzięli również udział w następujących szkoleniach: „Prawo jazdy kat. D + przewóz osób", „Prawo jazdy kat. C+E", „Ingerencja odruchów dynamicznych i posturalnych z układem ruchowym całego ciała", „Arteterapia", „E-marketing - skuteczne promowanie firmy w Internecie", „Podstawy obsługi MS Office", „Spawacz metodą MAG i TIG", „Opiekun osób zależnych z masażem i modulem języka niemieckiego", „Murarz", „Angielski zaawansowany", „Renowacja i rewitalizacja starych mebli", „Instalator sprzętu nagłośnieniowego", „Fotografia cyfrowa", „Fotografia artystyczna", „Technolog robót wykończeniowych w budownictwie", „Fitness", „Przyjemne odchudzanie", „Pracownik gospodarczy", „Pielęgnacja twarzy i ciała", „Analiza ekonomiczna rynku", „Tworzenie oprogramowania android", „Projektowanie dwuwymiarowe i trójwymiarowe z wykorzystaniem programu AutoCAD", „Zasady udzielania pierwszej pomocy", „Podstawowe techniki masażu", „Florysta z elementami projektowania ogrodów" (po jednej osobie), „Obsługa wózków jezdniowych", „Zamówienia publiczne", „Dekorator wnętrz", Kucharz, „Kurs fryzjerski", „Makijaż kolorowy", „Profesjonalna sekretarka z modulem języka angielskiego", „Obsługa programu Płatnik", „Profesjonalny kadrowiec", „Księgowość małej firmy" (po dwie osoby).

2.2.4. Na podstawie informacji uzyskanych od dyrektorów szkół, z których rekrutowało się dwoje nauczycieli zakwalifikowanych do projektu jako zagrożeni zwolnieniem z pracy ustalono, że:

1. Ukończenie przez nauczycielkę przedmiotu zawodowego (technik budownictwa) w Zespole Szkół Zawodowych w Hajnówce szkoleń: „*Role w pracy zespołowej*” i „*Skuteczny menadżer*” oraz studiów podyplomowych „*Celno-Podatkowa i logistyczna obsługa międzynarodowego obrotu towarowego*”, pozwoli – w ocenie dyrekcji placówki – na zatrudnienie tej osoby do nauczania przedmiotów zawodowych w technikum logistycznym. Dyrektor ZSZ poinformowała również, że roku szkolnym 2014/2015 nie planowano zmniejszenia liczby etatów nauczycieli kształcących w zawodzie technik budownictwa.
2. Nauczyciel wychowania fizycznego w Zespole Szkół Rolniczych w Ostrożanach, który wziął udział w szkoleniach: „*Role w pracy zespołowej*”, „*Murarz*”, „*Instalator sprzętu nagłośnieniowego*”, „*Barman/Barista/Somelier*”, „*Tworzenie oprogramowania android*” oraz odbył studia podyplomowe „*Gimnastyka korekcyjno-kompensacyjna z elementami rehabilitacji*” był zatrudniony w wymiarze ½ etatu do końca roku szkolnego 2014/2015, zaś w roku szkolnym 2015/2016 zrezygnował z pracy z powodu zmniejszonej liczby godzin wychowania fizycznego (z informacji uzyskanych z ZUS wynika, że od 1 września 2015 r. został on zatrudniony na podstawie umowy o pracę w Stowarzyszeniu Wspierania Edukacji i Rynku Pracy w Łomży, zaś od 5 lutego 2016 r. w Sp. z o.o. IN-Progres w Siemiatyczach – na podstawie umowy cywilnoprawnej). Do zakończenia kontroli NIK uczestnik ten nie przedłożył beneficjentowi dokumentu potwierdzającego ukończenie studiów podyplomowych (co zostało opisane w dalszej części wystąpienia pokontrolnego, w sekcji „*Ustalone nieprawidłowości*”).

(dowód: akta kontroli str. 441-444)

2.2.5. Wskaźnik efektywności zatrudnieniowej w badanej próbie 35 nauczycieli³⁷, którzy zakończyli szkolenia i studia podyplomowe oraz znaleźli zatrudnienie poza sektorem oświaty, wyniósł 8,6% po upływie trzech miesięcy od dnia zakończenia projektu i 14,3% na dzień kontroli NIK³⁸. Trzynastu spośród 35 nauczycieli uczestniczyło zarówno w szkoleniach, jak i w studiach podyplomowych. Dyrektor ds. Kształcenia i Projektów wyjaśniła: „*Wsparcie zaplanowane do realizacji poszczególnym uczestnikom projektu bazowało na informacjach zawartych w ankietach potrzeb, opartych na indywidualnych planach działań, opracowywanych wraz z doradcami zawodowymi, na podstawie których uczestnicy otrzymywali wsparcie. Wymaganiem dokumentacji konkursowej było uzyskanie min. 3 form wsparcia przez każdego z uczestników, wszyscy zatem uczestniczyli w doradztwie, pośrednictwie pracy oraz szkoleniach lub studiach podyplomowych. Intencją ZDZ było udzielenie uczestnikom jak najszerszego wsparcia, a dostępny katalog form wsparcia umożliwiał korzystanie zarówno ze szkoleń jak i studiów podyplomowych przez osoby zainteresowane dając im naprawdę duże możliwości zwiększenia posiadanych kwalifikacji/kompetencji*”.

(dowód: akta kontroli str. 352-366, 445-448, 528-529)

2.2.6. Wydatki poniesione na wsparcie w formie szkoleń i studiów podyplomowych trzech nauczycieli, którzy znaleźli zatrudnienie poza sektorem oświaty po trzech miesiącach od zakończenia projektu wyniosły ok. 32 tys. zł³⁹ (wskaźnik efektywności kosztowej w przeliczeniu na jednego uczestnika wyniósł ok. 10,7 tys. zł).

(dowód: akta kontroli str. 352-354, 360-361, 450, 455)

³⁷ W grupie tej nie uwzględniono dwóch osób, które wzięły udział w szkoleniach i skorzystały z bezzwrotnego wsparcia na podjęcie działalności gospodarczej.

³⁸ Po trzech miesiącach od zakończenia projektu zatrudnienie poza sektorem oświaty znalazło trzech nauczycieli, zaś na dzień kontroli (6 maja 2016 r.) – pięciu.

³⁹ Koszty szkoleń, coachingu, studiów podyplomowych i uśrednione koszty dojazdów i stypendiów szkoleniowych uczestników: Edyty M.-K., Małgorzaty R. i Ewy K.

2.3. Zrealizowanie zaplanowanego zadania w zakresie bezzwrotnego wsparcia dla osób zamierzających podjąć działalność gospodarczą

2.3.1. Na bezzwrotne wsparcie dla osób zamierzających podjąć działalność gospodarczą we wniosku o dofinansowanie zaplanowano 354.760 zł, zaś wydatkowano 90.594 zł⁴⁰, co stanowiło 99,3% kwoty ujętej w końcowym wniosku o dofinansowanie (91.240 zł).

(dowód: akta kontroli str. 31, 105, 378)

2.3.2. W *Regulaminie rekrutacji i uczestnictwa w projekcie* przyjęto, iż jednorazowa bezzwrotna pomoc finansowa na rozpoczęcie działalności gospodarczej może być udzielona w wysokości do 40.000 zł. Przewidziano także wsparcie pomostowe w formie bezzwrotnej comiesięcznej dotacji w wysokości nie większej niż 1.100 zł miesięcznie, wypłacanej na wniosek przedsiębiorcy przez okres nie dłuższy niż sześć miesięcy od dnia zawarcia umowy o udzielenie tego wsparcia⁴¹. Wskazano również, iż środki finansowe na rozwój przedsiębiorczości mogą być przeznaczone wyłącznie na pokrycie wydatków niezbędnych do prowadzenia działalności gospodarczej⁴² (koszty kwalifikowalne) i obejmować w szczególności:

- zakup środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych,
- zakup pozostałego sprzętu i wyposażenia (np. mebli),
- zakup środków obrotowych (towaru) – w przypadku działalności handlowej oraz zakup materiałów i surowców – w przypadku działalności usługowej lub produkcyjnej, w wysokości maksymalnie do 20% środków finansowych przyznanych na rozwój przedsiębiorczości,
- koszty prac remontowych i budowlanych związane z dostosowaniem budynków, pomieszczeń i miejsc pracy do podejmowanej działalności gospodarczej.

(dowód: akta kontroli str. 143-164)

2.3.3. W projekcie nie wprowadzono ograniczeń wyłączających możliwość prowadzenia przez uczestnika działalności gospodarczej w miejscu, w którym prowadzona jest już działalność o tym samym lub pokrewnym charakterze przez innego przedsiębiorcę (w szczególności członka rodziny uczestnika lub postępującego się zblizoną nazwą handlową firmy). Wyłączenia dotyczyły m.in. osób, które:

- były zatrudnione w ciągu ostatnich dwóch lat u beneficjenta, partnera lub wykonawcy,
- pozostawały w związku małżeńskim albo w stosunku pokrewieństwa lub powinowactwa w linii prostej, pokrewieństwa lub powinowactwa w linii bocznej do drugiego stopnia oraz były związane z tytułu przysposobienia, opieki albo kurateli z beneficjentem lub pracownikami beneficjenta, partnera bądź wykonawcy uczestniczącymi w procesie rekrutacji i oceny biznesplanów,
- były przedsiębiorcami⁴³ w okresie 12 kolejnych miesięcy przed złożeniem dokumentów rekrutacyjnych, tj. prowadziły jednoosobową działalność gospodarczą, były wspólnikami lub komplementariuszami w spółkach osobowych bądź członkami spółdzielni utworzonych na podstawie prawa spółdzielczego⁴⁴,
- w ciągu ostatnich trzech lat kalendarzowych prowadziły działalność gospodarczą i otrzymały pomoc de minimis z różnych źródeł i w różnych formach, której wartość brutto łącznie z pomocą, o którą ubiega się dana osoba, przekracza równowartość

⁴⁰ Kwota ujęta w końcowym wniosku o płatność.

⁴¹ Przewidziano także przedłużone wsparcie pomostowe przez okres kolejnych sześć miesięcy, nie dłużej niż do 12 miesięcy od dnia zawarcia umowy o udzielenie podstawowego wsparcia pomostowego.

⁴² Z wyłączeniem wydatków związanych z bieżącym prowadzeniem działalności, tj. np. ponoszonych na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne, czynsz, ubezpieczenie, reklamę, itp.

⁴³ Na podstawie wpisu do ewidencji działalności gospodarczej, KRS lub prowadziły działalność gospodarczą na podstawie przepisów odrębnych – w tym m.in. działalność adwokacką, komorniczą lub oświatową.

⁴⁴ Z wyłączeniem osób będących członkami spółdzielni oszczędnościowo-pożyczkowych (banków spółdzielczych) oraz spółdzielni budownictwa mieszkaniowego, które nie osiągają przychodu z tytułu członkostwa.

- w złotych kwoty 200.000 euro, obliczonej według średniego kursu NBP obowiązującego w dniu udzielenia pomocy,
 - zmieniły status na rynku pracy w okresie od dnia złożenia dokumentów rekrutacyjnych do dnia podpisania deklaracji udziału w projekcie⁴⁵,
 - zarejestrowały działalność gospodarczą w okresie od dnia złożenia dokumentów rekrutacyjnych do dnia podpisania deklaracji udziału w projekcie.
- (dowód: akta kontroli str. 147)

Dyrektor ds. Kształcenia i Projektów, odnosząc się do braku ograniczeń wyłączających możliwość prowadzenia przez uczestnika działalności gospodarczej w miejscu, w którym prowadzona jest już działalność o tym samym lub pokrewnym charakterze przez innego przedsiębiorcę, wyjaśniła: „Zgodnie z dokumentacją konkursową działania 8.1.2 i wytycznymi do udzielania wsparcia w postaci dotacji finansowej na rozpoczęcie działalności (udostępnione przez WUP w Białymstoku) projektodawca co do zasady nie miał obowiązku weryfikacji czy kandydat nie zamierza podjąć dotacji na faktyczne wsparcie działalności prowadzonej przez inny, istniejący już podmiot. Zgodnie z dokumentacją środki na podjęcie działalności mogły zostać przyznane osobie, która spełnia kryteria grupy docelowej projektu oraz: w okresie 12 miesięcy przed przystąpieniem do projektu nie prowadziła działalności gospodarczej, jest możliwość udzielenia jej pomocy de minimis, rejestracja siedziby działalności gospodarczej będzie na terenie woj. podlaskiego (na podstawie oświadczenia zawartego w formularzu zgłoszeniowym), zamieszkuje na terenie woj. podlaskiego. Jednakże mając na celu efektywność i racjonalność przyznawania takiego wsparcia, komisja oceniająca szczegółowo weryfikowała potencjał i doświadczenie takiej osoby w trakcie rekrutacji. W ramach rekrutacji do II ścieżki uczestnictwa w projekcie – Przedsiębiorczej, przeprowadzane były II etapy. W pierwszym etapie uczestnicy składali Formularz Zgłoszeniowy, którego częścią był pomysł na biznes, gdzie opisywali lokalizację planowanej działalności, jej opis, konkurencję, analizę rynku i swoje doświadczenie oraz wykształcenie. Komisja oceniająca weryfikowała czy pomysł merytorycznie jest dobry, czy taka forma działalności gospodarczej ma szansę powodzenia, oraz weryfikowała w CEIDG czy faktycznie dany uczestnik nie prowadził działalności gospodarczej i czy pod adresem uczestnika (lokalizacji firmy) nie jest prowadzona podobna działalność. W II etapie rekrutacji był przeprowadzana rozmowa kwalifikacyjna z doradcą i członkami komisji oceniającej. W trakcie tej rozmowy doradca przeprowadzał testy predyspozycji oraz wywiad dotyczący sytuacji uczestnika, także rodzinnej. Doradca prowadził rozmowę mając na celu ocenę predyspozycji uczestnika oraz weryfikacji czy faktycznie to jest pomysł na biznes, który będzie realizował kandydat i czy nie będzie finansował wsparcia działalności prowadzonej przez inny podmiot, np. przez członka rodziny”. (dowód: akta kontroli str. 529-530)

2.3.4. Przyjęte przez ZDZ zasady przyznawania, wydatkowania i rozliczania środków zapewniały właściwą ścieżkę audytu, pozwalającą na prześledzenie i zweryfikowanie prawidłowości poniesionych wydatków na funkcjonowanie nowego przedsiębiorstwa, bowiem:

- beneficjentki pomocy rozliczano ze zrealizowania założeń określonych we wniosku o przyznanie środków na podjęcie działalności gospodarczej, harmonogramie rzeczowo-finansowym oraz biznesplanie, m.in. na podstawie szczegółowych zestawień zakupionych towarów lub usług (ze wskazaniem ich parametrów technicznych albo jakościowych) oraz kopii faktur poświadczonych za zgodność z oryginałem potwierdzających dokonanie zakupu,
- egzekwowano comiesięczne raporty składane przez uczestniczki w ramach wsparcia pomostowego,

⁴⁵ Nie dotyczyło to osób przewidzianych do zwolnienia lub zagrożonych zwolnieniem z przyczyn dotyczących zakładu pracy, gdy w omawianym okresie utraciły zatrudnienie.

- u obydwu uczestniczek przeprowadzono kontrole realizacji inwestycji (co zostało omówione w punkcie 2.3.7 wystąpienia) oraz żądano przedłożenia dowodów księgowych dokumentujących poniesienie wydatków ze środków wsparcia.

(dowód: akta kontroli str. 409, 417, 459-497)

Dyrektor ds. Kształcenia i Projektów, podając powody weryfikowania przez ZDZ dowodów księgowych (mimo braku takiego obowiązku) wyjaśniła, że „konieczność przedstawienia faktur nie służyła weryfikowaniu, czy rozliczaniu tych faktur lecz sprawdzeniu czy poszczególne wydatki zostały rzeczywiście poniesione i opłacone (...) Przedkładane faktury stanowiły też podstawę do sprawdzenia składanych przez świeżo upieczonych przedsiębiorców zestawień, którzy na tym etapie prowadzenia działalności często miewają kłopoty z ich prawidłowym sporządzeniem. Procedura przedkładania faktur jest znana we wszystkich programach operacyjnych Unii Europejskiej, a także krajowych programach, w których przekazywane są przedsiębiorcom dotacje inwestycyjne. Wzoruując się na tych przykładach, chcąc się ustrzec od potencjalnej nieuczciwości beneficjentów ostatecznych, podjęta została świadomie decyzja, że pomimo braku obowiązku przedkładania faktur przez beneficjentów, będziemy ten wymóg stosować”.

(dowód: akta kontroli str. 542)

2.3.5. Uczestnicy projektu otrzymali bezzwrotne środki finansowe na prowadzenie: [1] usług w zakresie korekcji wad postawy (głównie u dzieci i młodzieży), obejmujących masaż oraz gimnastykę korekcyjną na sali gimnastycznej i pływalni (kod PKD 96.04.Z *Działalność usługowa związana z poprawą kondycji fizycznej*) oraz [2] usług szkoleniowych i kursów komputerowych (ECDL, EPP, e-learning i multimedia, algorytmy i programowanie, grafika komputerowa, kursy doszkolające) – kod PKD 85.59.B *Pozostałe pozaszkolne formy edukacji, gdzie indziej niesklasyfikowane*.

(dowód: akta kontroli str. 498-499)

2.3.6. Stosownie do wytycznych określonych w *Regulaminie rekrutacji i uczestnictwa w projekcie* weryfikacja wydatków na zakup towarów i usług poniesionych przez osoby prowadzące działalność gospodarczą dokonywana była przez beneficjenta zarówno w trakcie kontroli na miejscu jak i na etapie przedkładania przez uczestników rozliczenia otrzymanego wsparcia. Weryfikację merytoryczną przeprowadzał pracownik ZDZ na podstawie zestawienia poniesionych wydatków wraz z dokumentującymi je fakturami oraz oświadczeniami: [1] o dokonaniu zakupów towarów zgodnie z biznesplanem, [2] o niezaleganiu ze składkami na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne oraz uiszczeniem podatków, [3] o VAT.

(dowód: akta kontroli str. 474-477, 494-497)

2.3.7. Kontrole przeprowadzone kwalifikowalności przez beneficjenta u obydwu uczestniczek⁴⁶, które otrzymały środki na prowadzenie działalności gospodarczej, nie wykazały nieprawidłowości. Stwierdzono, że inwestycje zostały zrealizowane w miejscu określonym w biznesplanie oraz w CEIDG, zaś wydatki poniesiono zgodnie z biznesplanem i harmonogramem rzeczowo-finansowym (zakupione urządzenia posiadały również zakładane parametry techniczne i zostały oznakowane stosownie do wymogów obowiązujących w POKL). Dyrektor ds. Kształcenia i Projektów wyjaśniła, że: „Stosowanie logotypów oznaczających źródło finansowania jest również korzystaniem z dobrych praktyk innych programów (...) Szereg kontroli w realizowanych przez nas projektach przez Instytucje Zarządzające wykształciły w nas obowiązek stosowanie logotypów w sytuacjach finansowania sprzętu. Wymagania są szczegółowo opisane w wielu wytycznych programowych, ich wielość oraz drobiazgowość osób kontrolujących wywołuje w nas odruch zachowawczy, w wyniku którego przedsiębiorców dokonujących zakupów inwestycyjnych w ramach przedmiotowego projektu zachęcaliśmy do umieszczania takich logotypów. Nie miało to jednak oznak wymagania. Beneficjentów pomocy zachęcano do oznaczania zakupionych sprzętów logotypami UE poprzez udostępnianie im odpowiednich naklejek. Fakt zamieszczenia odnotowywano w protokole z kontroli, na zasadzie informacyjnej.

⁴⁶ Przeprowadzono je 20 lutego i 11 marca 2015 r., tj. odpowiednio po upływie trzech miesięcy i 15 dni oraz czterech miesięcy i ośmiu dni od zarejestrowania przez uczestniczki działalności gospodarczej.

Nie miało to jednak wpływu na rozliczenie dotacji. Beneficjent nie musiał oznaczać zakupionych sprzętów, jeśli nie wyraził chęci”.

(dowód: akta kontroli str. 476-477, 496-497, 543-544)

2.3.8. Prowadzenie przez beneficjentki działalności gospodarczej weryfikowano na podstawie zaświadczeń z ZUS o opłacaniu składek z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej, zaświadczeń z Urzędu Skarbowego o niezaleganiu w podatkach oraz wpisów do CEIDG (w obydwu przypadkach weryfikacji dokonano po upływie ponad roku od dnia zarejestrowania działalności⁴⁷).

(dowód: akta kontroli str. 193-195, 498-499)

2.3.9. Obydwie beneficjentki, którym przyznano wsparcie na rozwój przedsiębiorczości, dopełniły obowiązku prowadzenia działalności gospodarczej przez co najmniej 12 miesięcy (działalność ta nie była również zawieszana)⁴⁸.

(dowód: akta kontroli str. 367-370)

2.3.10. Wskaźnik efektywności zatrudnieniowej, mierzony udziałem beneficjentów ostatecznych prowadzących działalność gospodarczą, zarówno w dniu upływu 15 miesięcy od dnia jej rozpoczęcia jak i na dzień kontroli, wyniósł 100% (obydwie uczestniczki posiadały aktywny wpis w CEIDG). Wskaźnik efektywności kosztowej środków na działalność gospodarczą wyniósł zaś 37.477 zł⁴⁹.

(dowód: akta kontroli str. 367-370, 501-502)

2.4. Zrealizowanie zaplanowanego zadania w zakresie wsparcia w formie pośrednictwa pracy, staży i praktyk zawodowych oraz subsydiowania zatrudnienia

2.4.1. Na pokrycie kosztów staży zawodowych zaplanowano 286.240 zł, zaś wydatkowano 227.995 zł⁵⁰, co stanowiło 100% kwoty ujętej w końcowym wniosku o dofinansowanie. Nie organizowano wsparcia w formie pośrednictwa pracy lub subsydiowania zatrudnienia.

(dowód: akta kontroli str. 31, 105, 378)

2.4.2. Staże zawodowe realizowano na podstawie umów trójstronnych, zawieranych pomiędzy beneficjentem, uczestnikiem projektu i organizatorem (załącznik do umowy stanowiły programy stażu, w których określano harmonogram pracy oraz rodzaj wykonywanych czynności). Na potwierdzenie ukończenia stażu wydawano zaświadczenie oraz opinię pracodawcy dotyczącą zadań realizowanych przez stażystę. We wniosku o dofinansowanie przewidziano, iż z tej formy wsparcia skorzysta 45 osób (uczestniczyło zaś 47 osób).

(dowód: akta kontroli str. 503-511, 407)

2.4.3. W objętej badaniem grupie 50 pracowników instytucji sektora oświaty, staże zawodowe odbyły 34 osoby, w tym 24 nauczycieli (22 z nich nie zmieniło miejsca zatrudnienia, cztery zatrudniły się w innej placówce oświatowej, dwie pozostały bezrobotne, zaś sześć znalazło pracę poza sektorem oświaty⁵¹). Żaden z 24 nauczycieli, którzy skorzystali z tej formy wsparcia nie został zatrudniony poza sektorem oświaty, tj. w jednostkach, w których odbywał staż.

(dowód: akta kontroli str. 352-366)

ZDZ osiągnął wskaźnik efektywności zatrudnieniowej projektu wyższy o 5,9 punktu procentowego od zaplanowanego (50%). Efektywność ta poza sektorem oświaty była

⁴⁷ W przypadku Marzeny P., która zarejestrowała działalność 3 listopada 2014 r. wydruk z CEIDG uzyskano 16 grudnia 2015 r., zaświadczenie ZUS o niezaleganiu w opłacaniu składek na dzień 29 stycznia 2016 r., zaświadczenie Naczelnika Urzędu Skarbowego w Łomży o niezaleganiu w podatkach na dzień 1 lutego 2016 r. W przypadku Moniki T. wydruk z CEIDG uzyskano 16 grudnia 2015 r., zaświadczenie ZUS o niezaleganiu w opłacaniu składek na dzień 27 stycznia 2016 r., zaświadczenie Naczelnika Urzędu Skarbowego w Bielsku Podlaskim o niezaleganiu w podatkach w dniu 26 stycznia 2016 r.

⁴⁸ Ustalono na podstawie wpisu w CEDIG na dzień kontroli (23 maja 2016 r.).

⁴⁹ Kwota zawierająca wydatki poniesione na założenie działalności gospodarczej oraz wsparcie pomostowe dla dwóch uczestniczek projektu (łącznie 74.954 zł). Przy uwzględnieniu kosztów związanych ze szkoleniami z zakresu przedsiębiorczości oraz doradztwa biznesowego koszt zadania wyniósł 90.594 zł, zaś wskaźnik efektywności kosztowej – 45.297 zł.

⁵⁰ Kwota ujęta w końcowym wniosku o płatność.

⁵¹ W tym: trzy w branży handlowej (PSS Spółem w Łomży, ASDEX Sp. z o.o. w Białymstoku i CCC S.A.), jedna w Urzędzie Gminy w Boćkach, jedna w Żłobku Miejskim w Siemiatyczach i jedna w branży usługowej na podstawie umowy cywilnoprawnej (DTK&W Zespół Ogłoszeniowy Sp. z o.o. w Wysokiem Mazowieckiem).

jednak stosunkowo niska (z poddanych analizie spraw 50 osób, które wzięły w nim udział, tylko 13 znalazło zatrudnienia poza oświatą, 29 nie zmieniło pracodawcy, sześć pozostało w sektorze oświacie, zaś dwie nadal są bezrobotne).

Dyrektor ds. Kształcenia i Projektów wyjaśniła: „Opisany efekt zatrudnieniowy osiągnięty w projekcie w opinii pracowników ZDZ oceniany jest wysoko. Z punktu widzenia zarówno osób uczestniczących w projekcie jak też kadry realizującej projekt celem było wykazanie się przez beneficjentów projektu posiadaniem jakiegokolwiek zatrudnienia w okresie 3 miesięcy od zakończenia udziału w projekcie. Z podanych liczb wynika, że w badanej próbie aż 26% znalazło zatrudnienie poza sektorem oświaty, a wykazało się znalezieniem zatrudnienia, bez względu na branżę 38%. Doświadczenie wyniesione z realizacji wielu projektów szczególnie w grupie osób bezrobotnych pozwala wysnuć wniosek, że osiągnięty wskaźnik jest wysoki. Biorąc pod uwagę fakt, że tylko 2 osoby nie wykazują żadnego zatrudnienia, określony efekt zatrudnieniowy wyniósł aż 96%. Poddawanie w wątpliwość uzyskanego efektu zatrudnieniowego jest w opinii pracowników ZDZ niezasadne. Kontynuacja zatrudnienia w dużym stopniu prawdopodobieństwa jest efektem podjętych w projekcie działań zwiększających kwalifikacje/ kompetencje osób w nim uczestniczących. Pozwoliła nie tylko na wykazanie się szeregiem dodatkowych umiejętności, które mogły mieć wpływ na pozytywną ocenę pracy tych osób, w konsekwencji uzyskanie zmiany zakresów obowiązków i awanse zawodowe, ale też umożliwiła podejmowanie się dodatkowych zajęć w oparciu o umowy cywilno-prawne. Dowodem tego są umowy cywilno-prawne zawarte przez ZDZ z niektórymi absolwentami projektu, których przedmiotem było prowadzenie zajęć bądź w formach kursowych, bądź szkolnych. Sam fakt uczestnictwa w projekcie pozwolił tym osobom na pozytywne zaprezentowanie się w oczach dotychczasowych, jak też innych, potencjalnych pracodawców (również ZDZ), zwiększył ich aktywność zawodową właśnie chociażby w zakresie podejmowania dodatkowych źródeł zarobkowania”.

(dowód: akta kontroli str. 532-533)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej obszarze stwierdzono nieprawidłowość, polegającą na niewyegzekwowaniu od uczestnika projektu Karola R. dokumentu potwierdzającego ukończenie studiów podyplomowych z zakresu gimnastyki korekcyjno-kompensacyjnej z elementami rehabilitacji lub zwrotu opłat z tytułu uczestnictwa w tych studiach w kwocie 3.000 zł, mimo że uczestnik ten – zgodnie z umową o warunkach odpłatności za studia podyplomowe, zawartą 8 września 2014 r. na czas trwania studiów, tj. do 21 czerwca 2015 r. – zobowiązany był do przedłożenia dokumentu potwierdzającego ukończenie studiów pod rygorem zwrotu opłat za studia poniesionych przez ZDZ. Z zaświadczenia przedłożonego 4 września 2015 r. przez Wyższą Szkołę Wychowania Fizycznego i Turystyki w Białymstoku wynika, że uczestnik ten uzyskał zaliczenie wszystkich przedmiotów na wymienionym kierunku studiów podyplomowych i oczekuje na obronę pracy dyplomowej. W trakcie kontroli NIK, tj. 17 maja 2016 r. Karol R. poinformował ZDZ, iż władze uczelni wyznaczyły mu nowy termin obrony pracy dyplomowej na maj – czerwiec 2016 roku.

(dowód: akta kontroli str. 512-521, 522)

Dyrektor ds. Kształcenia i Projektów wyjaśniła: „Z uzyskanych informacji od Karola R. wynika, że z przyczyn niezależnych od niego, utrudnione stało się uzyskanie dyplomu ukończenia studiów podyplomowych ze względu na likwidację wydziału. Jednocześnie Pan Karol R. podjął starania w celu pełnego ukończenia tych studiów (do tej pory uzyskał jedynie absolutorium), przedłożył nam stosowne pismo. W momencie niewywiązania się przez Pana Karola R. z uzyskania dyplomu ukończenia, podjęte zostaną rozmowy z Wojewódzkim Urzędem Pracy celem podjęcia decyzji na temat zasadności wszczęcia postępowania prowadzącego do zwrotu poniesionych środków na tę formę kształcenia. Ze względu na konieczność uzyskania wiedzy, czy takie działania są zasadne ze względu na kwalifikowalność wydatków, ZDZ zwróci się do WUP w Białymstoku celem konsultacji”.

(dowód: akta kontroli str. 530)

Ocena cząstkowa

ZDZ osiągnął zakładane w projekcie cele, bowiem – zgodnie wnioskiem o dofinansowanie – udzielono 68 pracownikom sektora oświaty wsparcia w formie szkoleń i staży zawodowych,

studiów podyplomowych oraz bezzwrotnej pomocy finansowej na podjęcie działalności gospodarczej. Uzyskano również wyższy od zakładanego wskaźnik efektywności zatrudnieniowej projektu. Większość jednak z poddanych analizie 50 beneficjentów ostatecznych, w wyniku udzielonego wsparcia, utrzymała dotychczasowe zatrudnienie w sektorze oświaty (29 u tego samego pracodawcy, a sześć w innej placówce oświatowej). Poza tym sektorem zatrudnienie znalazło 13 osób (26%). Dwie zaś nadal pozostawały bezrobotne. Najwyższa Izba Kontroli zwraca też uwagę, że część szkoleń, w których uczestniczyli nauczyciele objęci wsparciem, nie miała istotnego wpływu na wzmocnienie ich pozycji na rynku pracy i nie stwarzała przewagi nad przedstawicielami innych zawodów w poszukiwaniu zatrudnienia.

IV. Wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli⁵², wnosi o wyegzekwowanie od uczestnika projektu Karola R. dokumentu potwierdzającego ukończenie studiów podyplomowych lub zwrotu opłat z tytułu uczestnictwa w tych studiach.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden kierownikowi jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK, kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Białymstoku.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK, proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosku pokontrolnego oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Białystok, dnia 15 czerwca 2016 r.

Kontroler

Krzysztof Gołębiowski
główny specjalista kontroli państwowej

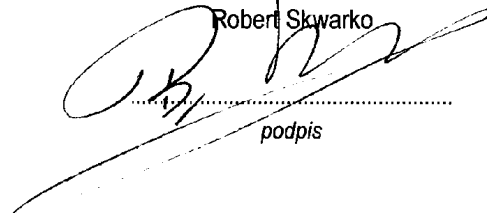


.....
podpis

DYREKTOR DELEGATURY

Najwyższej Izby Kontroli w Białymstoku
z up. WICEDYREKTOR

Robert Skwarko



.....
podpis

⁵² Dz. U. z 2015 r. poz. 1096 oraz z 2016 r. poz. 677.